

Pattanóbogár - *Agriotes sordidus* Illiger

A test és a szárnyfedők felszíne fényes fekete. A testhossz 9-12 mm. A pattanóbogarak azonosítása rendszertani gyakorlatot igényel, valamint egy binokuláris sztereomikroszkópot, vagy legalábbis egy jó kézi nagyítót.

Tápnövénye: a lárva (= drótféreg) a kukorica, gabonafélék, napraforgó, cukorrépa, burgonya, más fűfélék és számos más növény, mint pl. paradicsom gyökereit károsítja. Kárkép: a drótféreg a talajban a gyökerekbe lyukakat rág, a kisebb gyökérágakat teljesen feléli, a csírázó magokat is elpusztítja. A kárkép függ a talaj típusától és a megtámadott növénytől. A károsítást jelezheti a hiányos kelés (kukorica), sérült csíranövények, a földfeletti részek sárgulása.

Az *A. sordidus* pattanóbogár komoly károkat elsősorban Olaszországban és Délfranciaországban okoz, de a faj Európa más országaiban is jelen van. Hazánkban nem fordul elő.

A feromoncsapdát a talaj felszínére helyezük ki. A csapdázás megkezdésének szokásos ideje Északolaszországban (Veneto) április vége.

A CSALOMON® csapda szelektivitása: Európa számos országában végzett csapdázásainkban a csapdák *A. sordidus*-t fogtak Olaszországtól nyugatra a mediterráneumban. A Szlovéniától keletre eső részeken a sziki pattanóbogár (*A. rufipalpis*) fogását észleltük. A csapdák hatóanyaga mindkét fajt ugyanolyan jól csalogatja. Ritkán néhány példányt foghat még a csapda az *A. gallicus* (Svájc), illetve a *Cidnopus pilosus* (Bulgária) pattanóbogarakból is (ez utóbbiak nem kártevők).

A CSALOMON® csapda vonzóképesége: a csalétek hatása 3-4hetes szabadföldi működes után fokozatosan csökkenni kezdhet (az időjárási viszonyok függvényében). Ezután a csalétket a biztonságos rajzáskövetés céljából cserélje frissre! FIGYELEM! A már használt csapdába CSAK *A. sordidus* / *rufipalpis* csalétket tegyen be! Más fajok csalétkeinek csapdába helyezése a hatást leronthatja és a fogásokat megbízhatatlanná teheti.

A drótféreg elleni védekezés az előrejelzésen kell, hogy alapuljon. A csalogatóanyag csapdák alkalmazása

sokkal egyszerűbb és kevésbé munkaigényes, mint az eddig szokásosan alkalmazott módszereké; érzékenyen jelzik a kártevő megjelenését, így a fertőzési gócok könnyen behatárolhatók, majd felszámolhatók. A nagy fogókapacitású Yf csapdatípus igen sok bogarat képes befogni, tehát a kártevő gyérítésére is alkalmas.

A drótféreg kártétele, amit meg kell előznünk

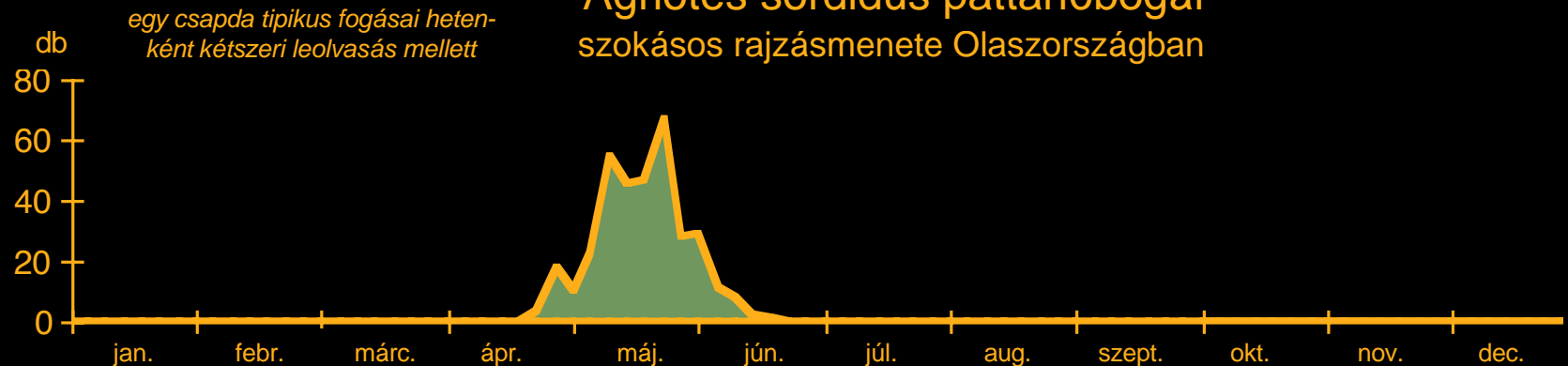
Olaszországi tapasztalatok szerint, a közeli rokon mezei pattanó (*A. ustulatus*) esetén, ha a feromoncsapdák fogásának átlaga nem haladja meg évente a 200-250 példányt csapdánként, az adott területen a drótféreg kártétel nem valószínű[1]. Az *A. sordidus* esetében hasonló pontos korrelációk mérés alatt vannak[2]. Ennél magasabb fogások esetén drótféreg mintavételezések elvégzése válhat szükségessé, melynek alapján lehet a megfelelő védekezésről dönteni. A védekezés lehet részben a vetésváltás (pl. sűrű vetésű és így kevésbé érzékeny őszebúzával), vagy alternatív agrotechnikai módszerek (pl: ekével, tárcsával történő gyérités), de súlyosabb fertőzés esetén csak a talajfertőtlenítés segít.[3].

A Yf
pattanóbogár
csapda

[1] Furlan, L. et al., *ATTI Giorn.Fitopat.* 1:133-140, 1996; [2] Furlan, L. et al., *Proc. XXI IWGO Conf. VIII Diabrotica Subgroup Meeting, Oct. 27 - Nov. 3, 2001, Legnaro - Padua - Venice 293-303, 2002*; [3] Jermy T, Balázs K. (eds..) *A növényvédelmi állattan kézikönyve. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990.*

Agriotes sordidus pattanóbogár szokásos rajzásmenete Olaszországban

Az MTA ATK Növényvédelmi Intézet bejegyzett védjegye.

Megrendelés / felvilágosítás: MTA ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest, Pf. 102., 1525; tel.: (1)-391-8637, 06-30-9824999; fax: (1)-3918655; e-mail: <csalomon@julia-nki.hu> vagy <h2371tot@ella.hu>; internet: <www.julia-nki.hu/csalomon>

A. sordidus

A. rufipalpis

10 mm

Így néz ki, ha a
CSALOMON® Yf csapda
megfogta!

Pattanóbogarak fogásai az *A.
sordidus* / *rufipalpis* feromonjával
csalétkezett csapdákból (1998-2004)

(Tóth & Furlan, 2005, IOBC/wprs Bull., 28:133-142;
Furlan & Tóth, 2007, IOBC/wprs Bull., 30:19-25
nyomán)

- rufipalpis fogás
- sordidus fogás
- gallicus fogás
- *Cidnopus pilosus* fogás
- nincs fogás

